

Un estudi analitza la relació entre l'història reproductiva i les etapes preclíniques de la malaltia d'Alzheimer

- A diferència d'investigacions anteriors, el treball liderat pel centre BBRC explora la interacció entre la gestació i la trajectòria cognitiva juntament amb els biomarcadors precoços de la malaltia
- L'estudi proporciona proves preliminars del fet que, només en dones que ja presenten una elevada acumulació cerebral de proteïna β -amiloide, el nombre de parts podria influir en la trajectòria cognitiva
- Les investigadores destaquen que els resultats no conclouen en cap cas que l'embaràs o tenir fills augmenti el risc de desenvolupar la malaltia d'Alzheimer
- Publicat a la revista *Neurology*, l'estudi ha comptat amb la participació de 254 dones postmenopàusiques cognitivament sanes de la cohort ALFA+ del BBRC, amb el suport de la Fundació "la Caixa"

Barcelona, 23 de juny de 2026.- L'Alzheimer afecta les dones de manera desproporcionada (dos de cada tres diagnòstics), cosa que impulsa la ciència a investigar l'impacte de variables exclusivament femenines en la malaltia, com l'història reproductiva.

De fet, l'embaràs provoca profunds canvis hormonals, immunitaris i fins i tot cerebrals, que arriben a modificar l'hipocamp, una regió cerebral clau per a la memòria i una de les primeres

afectades per l'Alzheimer. A causa d'aquestes altes demandes fisiològiques, la gestació podria influir en els processos d'envelliment i ajudar a explicar algunes de les diferències entre homes i dones en el desenvolupament de la malaltia.

En aquest context, el Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC), centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, ha liderat un estudi que analitza **la relació entre l'històric reproductiu i diversos biomarcadors primerencs específics de la malaltia d'Alzheimer en dones postmenopàusiques** al llarg del temps.

El treball, publicat a la revista *Neurology*, es va dur a terme amb dades de **254 dones participants de la [cohort ALFA+](#), amb el suport de la Fundació "la Caixa"**, i constitueix una de les primeres investigacions que estudien conjuntament aquesta relació durant les fases preclíniques de la malaltia. Aquesta cohort fa un seguiment de persones voluntàries sense deteriorament cognitiu, la majoria de les quals són descendents de primer grau d'una persona amb Alzheimer. Es tracta, per tant, d'una població enriquida en factors de risc de la malaltia.

A diferència de treballs previs, aquesta investigació no es limita a analitzar la relació entre l'històric reproductiu i l'evolució cognitiva. També incorpora biomarcadors crucials i essencials de l'Alzheimer, com l'**acumulació cerebral de β-amiloide i el volum de l'hipocamp**. D'una banda, la β-amiloide és una de les proteïnes característiques de la malaltia i pot començar a acumular-se al cervell dècades abans que apareguin els primers símptomes. D'altra banda, la reducció del volum de l'hipocamp és un dels marcadors estructurals més utilitzats per avaluar-ne la progressió. Per tot això, les fases preclíniques són una finestra especialment valuosa per investigar quins factors o variables poden influir en la trajectòria dels processos biològics associats a la malaltia d'Alzheimer.

La investigació suggereix que, només **en dones que presentaven una elevada acumulació cerebral de β-amiloide, el nombre de parts podria estar relacionat amb l'evolució de determinats marcadors cerebrals** al llarg del temps. Aquesta associació no es va observar en les participants sense patologia amiloide.

«Aquests resultats no indiquen que tenir fills augmenti el risc de desenvolupar Alzheimer», explica Clara Gallay, estudiant de doctorat del BBRC i primera autora de l'estudi. «El que observem és que el nombre de parts podria influir en com evolucionen determinats canvis cerebrals quan la patologia ja és present, tot i que encara cal molta més investigació per comprendre els mecanismes implicats».

En conjunt, aquests resultats suggereixen que l'històric reproductiu relacionat amb la gestació podria interactuar amb certs canvis cerebrals que es produeixen en les primeres etapes de la malaltia d'Alzheimer, la qual cosa reforça **la importància d'incorporar factors específics relacionats amb les dones en la investigació sobre la prevenció i la detecció precoç de la malaltia**.

«Aquests resultats són preliminars i requereixen confirmació en cohorts més grans», explica la Dra. Anna Brugulat, investigadora postdoctoral al BBRC i autora de correspondència de l'estudi. «Per poder establir causalitat, necessitem més estudis amb mides de mostra més grans, mesuraments hormonals directes i seguiments més llargs. Aquest és només el primer pas, però estem convençudes que entendre millor el paper dels factors reproductius en les primeres etapes de l'Alzheimer és essencial per avançar cap a estratègies de prevenció més personalitzades».

Una línia de recerca pionera i prometedora

La importància científica de l'estudi és significativa. Són **poques les investigacions** que han explorat la **relació entre el nombre de parts i la funció cognitiva, incloent-hi biomarcadors específics de l'Alzheimer**; de fet, segons l'estat actual de la qüestió, només dos estudis anteriors han abordat aquesta qüestió des d'aquesta perspectiva.

El treball representa, a més, **la primera publicació en aquesta línia de recerca al Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC)** i marca l'inici d'un programa de treball destinat a entendre millor com l'història reproductiva i altres variables específiques de les dones poden influir en els processos cerebrals durant les etapes inicials de la malaltia. Les hipòtesis inclouen factors biològics, com ara els canvis hormonals acumulats durant els embarassos, així com també aspectes socials o d'estil de vida relacionats amb la cria.

Identificar les variables que influeixen en la trajectòria cognitiva de les dones és clau per superar la bretxa històrica de recerca en salut cerebral femenina. Aconseguir-ho a les etapes inicials de la malaltia d'Alzheimer, quan encara hi ha oportunitat d'intervenir-hi, contribuirà de manera decisiva a optimitzar el diagnòstic precoç i a consolidar una medicina més precisa i personalitzada en el futur.

Artícle de referència: Gallay, C., Soldevila-Domenech, N., López-Martos, D., Sanchez-Benavides, G., Huguet, J., Suárez-Calvet, M., Gispert, J. D., Salvadó, G., Sundermann, E. E., Grau-Rivera, O., Brugulat-Serrat, A., & ALFA study. (2026). Effect of parity and β -amyloid on cognition and hippocampal volume in postmenopausal women. *Neurology*[®], 107, e218153. <https://doi.org/10.1212/WNL.000000000218153>

L'Alzheimer en xifres

Actualment, a Espanya s'estima que l'Alzheimer i altres demències afecten entre 850.000 i 950.000 persones, xifra que es tradueix en una de cada deu persones de més de 65 anys i un terç de les de més de 85 anys. Aquestes patologies són una de les causes principals de mortalitat, discapacitat i dependència. Si no es troba una cura efectiva i amb l'esperança de vida en augment, l'any 2050 el nombre de casos podria triplicar-se al món, superant el milió i mig de persones només a Espanya, un fet que arribaria a col·lapsar els sistemes sanitaris i assistencials.

Sobre el Barcelonaβeta Brain Research Center i la Fundació Pasqual Maragall

El Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC) és el centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall dedicat a la prevenció de la malaltia d'Alzheimer i a l'estudi de les funcions cognitives afectades en l'envelliment sa i patològic. La recerca del BBRC se centra en la fase preclínica de l'Alzheimer, un període previ a l'aparició dels primers símptomes, quan ja es produeixen canvis al cervell associats a la malaltia. El BBRC, impulsat per la Fundació "la Caixa" des de la seva creació, compta amb més de 150 professionals dedicats a contribuir a l'avantguarda de la recerca sobre l'Alzheimer i altres malalties neurodegeneratives.

La Fundació Pasqual Maragall és una entitat sense ànim de lucre que va néixer l'abril de 2008 com a resposta al compromís adquirit per Pasqual Maragall, exalcalde de Barcelona i expresident de la Generalitat de Catalunya, quan va anunciar públicament que li havien diagnosticat la malaltia d'Alzheimer. La missió de la Fundació és promoure la recerca per a prevenir l'Alzheimer i contribuir a la transformació social, millorant la qualitat de vida de les persones afectades i les seves famílies i sensibilitzant la societat sobre la malaltia.

La Fundació Pasqual Maragall compta amb el suport de més de 115.000 socis i sòcies i amb:

Contacte de premsa

Departament de Comunicació de la Fundació Pasqual Maragall

Barcelonaβeta Brain Research Center

Clara Civit

ccvit@fpmaragall.org

93 316 90 90/ 683 28 60 06

Agència de Comunicació

ATREVIA

Esther Seró/ Mireia Martínez

esero@atrevia.com / mmartinez@atrevia.com

667 63 29 09 / 644 24 11 67

Àrea de Comunicació de la Fundació "la Caixa"

Andrea Pelayo/ Montse Dalmau

apelayo@fundaciolacaixa.org

mdalmau@fundaciolacaixa.org

618 12 66 85/ 659 02 64 57